

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Trauksmes sirēnu gatavības pārbaude un nākotne

Mārtiņš Baltmanis, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Civilās aizsardzības pārvaldes priekšnieks,
tālr.:67075818, e-pasts: martins.baltmanis@vugd.gov.lv

2017.gada 13.jūnijs, Brīvības bulvāris 36, Rīga

Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Trauksmes sirēnu 2017.gada 29.maija tehniskā stāvokļa pārbaudes rezultāti:

Veikta **161** trauksmes sirēnu tehniskā stāvokļa pārbaude, tās **automātiski** ieslēdzot no centrālās vadības pults vai **manuāli** (*gadījumā ja sirēnu neizdodas ieslēgt automātiski*):

- **automātiski bez traucējumiem nostrādāja**: 152 trauksmes sirēnas (VUGD Rīgas reģiona pārvalde (54), Zemgales reģiona brigāde (22), Kurzemes reģiona brigāde (29), Latgales reģiona brigāde (28), Vidzemes reģiona brigāde (27));
- **manuāli tika ieslēgtas** : 8 sirēnas (VUGD Zemgales reģiona brigāde (3), Latgales reģiona brigāde (3), Vidzemes reģiona brigāde (2));
- **netika ieslēgta**: 1 sirēna (VUGD Vidzemes reģiona brigāde).

2017.gadā nostrādāja – **99%** trauksmes sirēnas (*no kopējā sirēnu skaita*);

2016.gadā nostrādāja – **97%** trauksmes sirēnas (*no kopējā sirēnu skaita*);

2015.gadā nostrādāja – **93%** trauksmes sirēnas (*no kopējā sirēnu skaita*).

Pārbaudes dienā saņemti 114 iedzīvotāju zvani uz numuru 112

par jautājumiem saistībā ar to darbību:

- *kāpēc Latvijā nav ieviesta šūnu apraides sistēma?*
- *kāpēc ne visās Latvijas vietās ir dzirdams trauksmes sirēnu signāls?*
- *vai trauksmes sirēnas ir mūsdienu apstākļiem atbilstoša brīdināšanas sistēma? u.c.*

Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Plašsaziņas līdzekļu (televīzija, radio) darbības monitoringa rezultāti trauksmes sirēnu tehniskā stāvokļa pārbaudes laikā

Iedzīvotāju apziņošanas un brīdināšanas sistēmā tika iesaistīti **12** plašsaziņas līdzekļu A/S, SIA, VSIA ar kuriem tika noslēgts sadarbības līgums:

- A/S «Latvijas neatkarīgā televīzija), SIA «Pirmais Baltijas kanāls», VSIA «Latvijas radio» sekmīgi pārraidīja paziņojumu par trauksmes sirēnu iedarbināšanu;
- SIA «MG Latgolas bolss», SIA «Latgales reģionālā televīzija», SIA «Dautkom TV» sekmīgi pārraidīja paziņojumu par trauksmes sirēnu iedarbināšanu;
- **SIA «Talsu televīzija»** tehnisku problēmu dēļ nepārraidīja paziņojumu par trauksmes sirēnu iedarbināšanu;
- A/S «Radio SWH», SIA «Vidusdaugavas televīzija» » sekmīgi pārraidīja paziņojumu par trauksmes sirēnu iedarbināšanu. **SIA «Beta fakts (TV-3)** nepārraidīja paziņojumu par trauksmes sirēnu iedarbināšanu;
- VSIA «Latvijas televīzija», SIA «Vārds un CO»(Latvijas kristīgais radio) sekmīgi pārraidīja paziņojumu par trauksmes sirēnu iedarbināšanu;

No 12 komersantiem 10 sekmīgi brīdināja iedzīvotājus par trauksmes sirēnu tehniskā stāvokļa pārbaudēm.

Par iedzīvotāju agrīnās brīdināšanas sistēmas uzlabošanu

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Ministru kabineta 2016.gada 26.janvāra sēde (protokols Nr.4., 91.§), uzdevums leklšlietu ministrijai «*Līdz 2018.gada 30.martam iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par šūnu apraides sistēmu un citām iespējamajām apziņošanas sistēmām, to ieviešanas un uzturēšanas izmaksām*»
- Apzināti pētījumi un publikācijas, citu valstu apziņošanas risinājumi, kā arī pieredze ieviešot šūnas sistēmas (Cell Broadcasting) apraidi - LT, NL
- Š.g. 30.maijs starpinstitūcija sanāksme – piedalās ministrijas, mobilo sakaru operatori, zinātnieki, akadēmijas pārstāvji, nozares komersanti

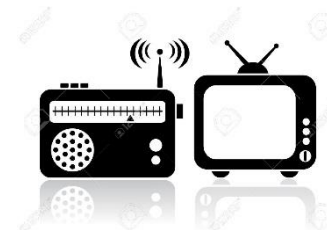
Par iedzīvotāju agrīnās brīdināšanas sistēmas uzlabošanu

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Esošā sistēma:

- Republikas pilsētās, novadu pilsētās un novadu pagastos izvietotas **trauksmes sirēnas - 164**
- Elektroniskie **plašsaziņas līdzekļi** (radio, TV)
- **Raidorganizācijas, elektronisko sakaru komercsabiedrības**, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklu
- **Operatīvo dienestu un NBS** trauksmes un apziņošanas iekārtas uz transporta līdzekļiem
- **Operatīvo dienestu un NBS** trauksmes un apziņošanas iekārtas **uz transporta līdzekļiem**
- **citi inženiertehniski risinājumi**

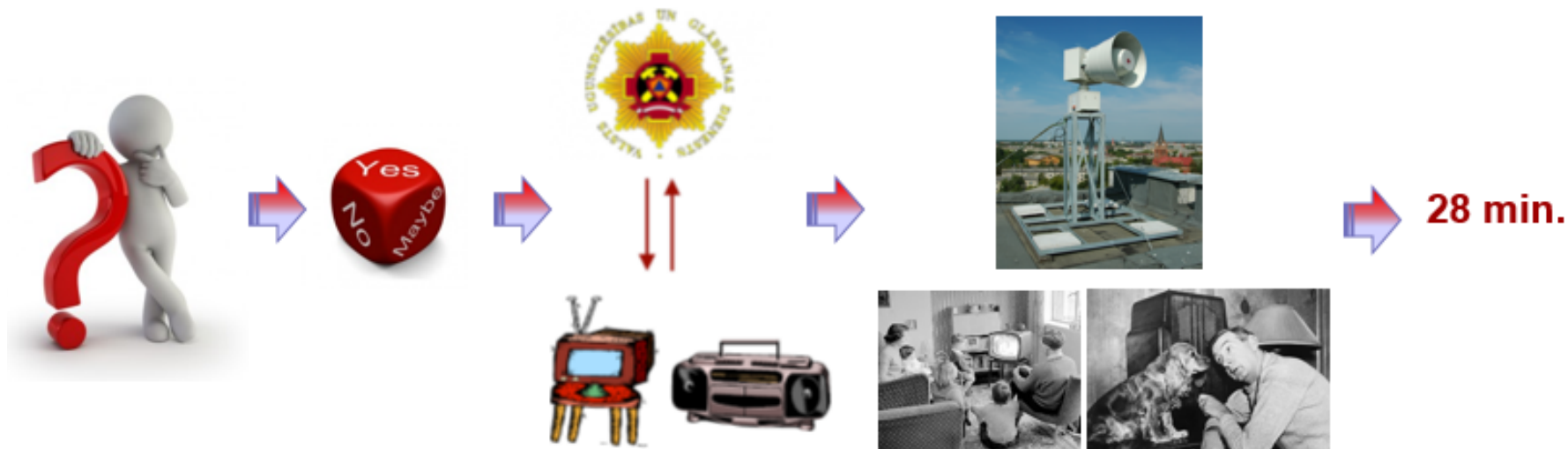
30.05.2017. atsevišķos rajonos mežos saglabāsies ļoti augsta ugunsbīstamība.

Kāpēc nepieciešams uzlabot un pilnveidot esošo sistēmu?

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

VUGD un SKDS aptaujas un pētījuma secinājumi (2013.gads):

- Sistēmas efektivitāte - **spēj apziņot** tikai līdz **37%** iedzīvotāju;
- Trauksmes sirēnas **nepārklāj** vairākas blīvi apdzīvotas teritorijas;
- **35 % iedzīvotāju nezina kā rīkoties** izdzirdot trauksmes sirēnas;
- Ilgs lēmuma pieņemšanas un sistēmas iedarbināšanas laiks.

Šūnu apraides sistēma

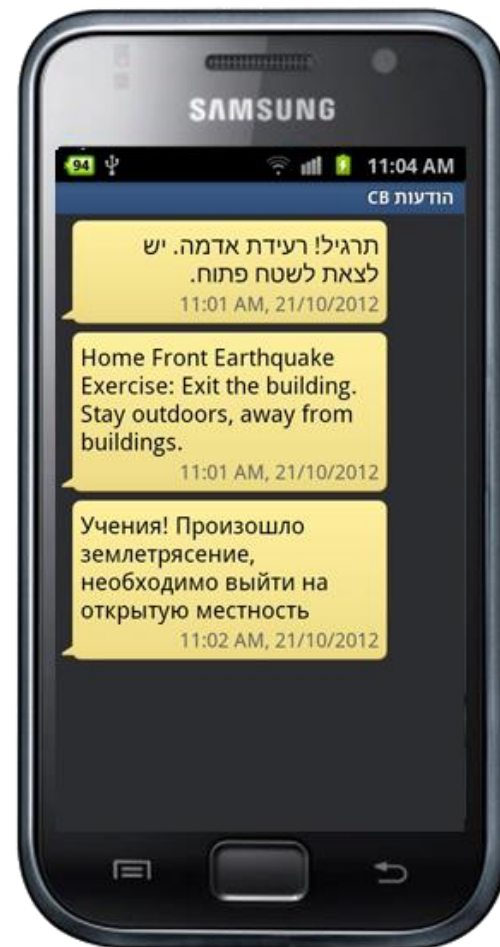

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Vienlaicīga informācijas nosūtīšana un saņemšana mobilo telefonu lietotājiem noteiktā ģeogrāfiskā apgabalā (neatkarīgi no operatora)
- Informācija dažādās valodās
- Informācija viegli ievainojamām grupām (personas ar invaliditāti, nedzirdīgie, bērni, seniori)
- Neatkarīga no mobilo sakaru pārraides noslodzes un veikspējas – bez informācijas sastrēgumiem

- Piemērs ar SMS:

Mobilo sakaru operatori var nosūtīt informāciju tikai saviem klientiem, un ja informācija jānosūta 200 tūkst. klientiem – tas prasa līdz 6-7h).

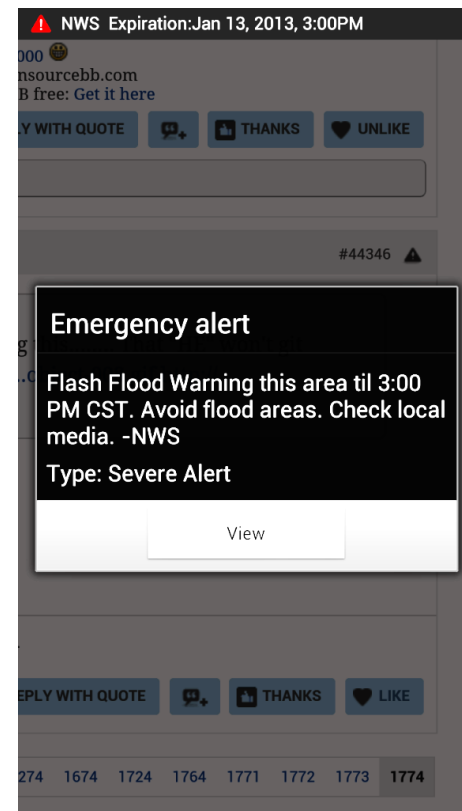
Šūnu apraides sistēmas pielietojums

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **Šūnas apraides sistēmas Informāciju var savlaicīgi nosūtīt par:**

- **katastrofu vai to draudiem** (ķīmisko vielu noplūde, ledus sastrēgumu radītie plūdi, vētra, meža ugunsgrēks u.c.);
- **citiem ārkārtas gadījumiem** (nelegāla robežu šķērsošana, cietumnieku izbēgšana, personu meklēšana, nolaupīšana u.c.);
- **nacionālās drošības vajadzībām** (Zemessardzes mobilizācijai, augstāko amatpersonu apziņošanai);
- **personu masu evakuācijas organizēšanai** (radiācijas apdraudējums u.c.);
- **Personu vai satiksmes novirzīšana un alternatīva ceļa posma norādīšana** (satiksmes apdraudējumi, ceļa posma applūšana vai nogruvums);
- **Terorisma gadījumā** (informācija par rīcību, piesardzības pasākumiem, izveidotajiem palīdzības punktiem u.c.)

Šūnu apraides sistēmas nepilnības un risinājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Šūnas apraides sistēmas (pagaidām) vienīgā sliktā īpašība – **tā ir jāaktivizē katrā lietotāja telefonā**

Iespējamie risinājumi:

- Informācijas kampaņas
- Vairākām ES valstīm ieviešot šūnas apraides sistēmu – var mainīties prasības vairumtirgotājiem un izplatītājiem, ka šai sistēmai ir jābūt automātiski aktivizētai
- mobilo telefonu marķēšana, ka tas tiek piedāvāts atbilstoši prasībā, lai saņemtu agrīnās brīdināšanas paziņojumus
- ES vienotu standartu izstrāde un ieviešana
- Mobilo sakaru operatori ar tehniskiem risinājumiem un mobilo telefonu aplikācijām var aktivizēt šo funkciju

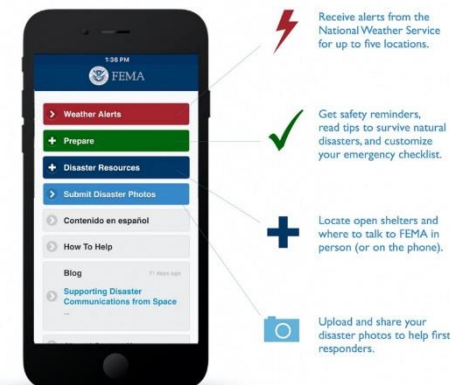
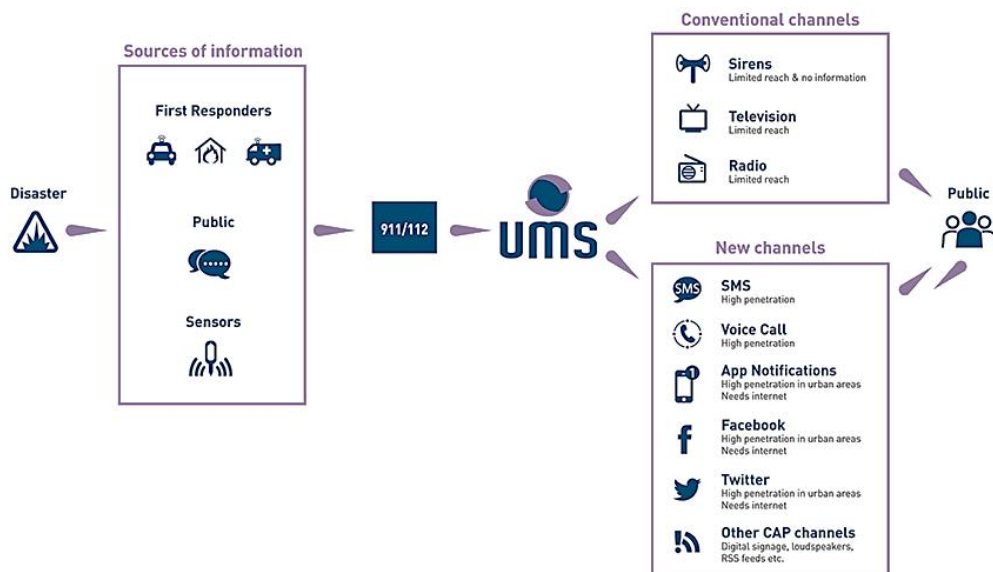

Citi alternatīvie agrīnās brīdināšanas risinājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Nav viena universāla risinājuma, kas efektīvi aptver visu apdraudējuma veidus – labākajā gadījumā, agrīnās brīdināšanas sistēma apvieno dažādu tehnoloģiju kombināciju (**SMS ar iespēju nosūtīt to uz ģeogrāfisko punktu; mobilo aplikāciju izmantošana; fiksēto telefonu līniju izmantošana; digitālo TV un radio kanālu izmantošana; sociālie tīkli; satelīta sakari**)

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Paldies par uzmanību!